

Το παιχνίδι της συναίνεσης και η διπλή ευθύνη του ΠΑΣΟΚ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΡΕΛΙΑ

Συνέχεια και τέλος (σ' αυτή τη φάση) για το υπό αναθεώρηση άρθρο 16 του Συντάγματος, το οποίο διχάζει την πανεπιστημιακή κοινότητα και την κοινωνία, ταλανίζει το ΠΑΣΟΚ και κάνει την κυβέρνηση να τρίβει τα χέρια της. Διότι, κακά τα ψέματα, η μόνη κερδισμένη από αυτή την υπόθεση είναι η κυβέρνηση. Όχι μόνο γιατί έχει καταφέρει να διχάσει τον αντίπαλό της. Όχι μόνο γιατί εμφανίζεται ως μεταρρυθμιστική δύναμη (άλλο τώρα αν ο Ρουσόπουλος πριν από μερικά χρόνια έθυε στο βωμό των ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ πανεπιστημίων, ενώ σήμερα τα βαφτίζει ΜΗ ΚΡΑΤΙΚΑ). Αλλά διότι αυτό που πάει να γίνει τώρα ουδείς γνωρίζει αν θα ενισχύσει την ανώτατη εκπαίδευση (λόγω ανταγωνισμού κ.λπ.) ή αν απλώς θα επιτρέψει την άναρχη είσοδο των ιδιωτών στην αγορά (και) της ανώτατης εκπαίδευσης με άδηλα, πιθανότατα αρνητικά, αποτελέσματα.

Υπάρχει ένα σοβαρό επιχείρημα που πρέπει να ληφθεί υπόψη. Σε μια χώρα -λέει- όπου υπάρχει ιδιωτική μέση και κατώτερη εκπαίδευση, ιδιωτική υγεία, ιδιωτικά μέσα μεταφοράς, γιατί να μην υπάρχουν και ιδιωτικά πανεπιστήμια; Εύλογο το ερώτημα. Και η απάντηση είναι πολύ απλή. Να υπάρχουν. Από το σημείο αυτό, όμως, αρχίζουν τα «αλλά». Επ' αυτού υπάρχει η εμπειρία της ιδιωτικής τηλεόρασης. Όσο ανόητος ήταν ο... πόλεμος στους δορυφόρους που απειλούσε ότι θα εξαπολύσει η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ (δεκαετία του '80), ώστε να μη λειτουργήσουν ιδιωτικά κανάλια, άλλο τόσο επιζήμιος ήταν ο τρόπος που η κυβέρνηση Μητσοτάκη (δεκαετία του '90) παραχώρησε τις συχνότητες και τα αποτελέσματα τα βλέπουμε μέχρι σήμερα.

Για όσους πιστεύουν ότι τα πάντα πρέπει να λειτουργούν ανεξέλεγκτα, κανένα πρόβλημα. Ας γεμίσουμε και από ιδιωτικά «πανεπιστήμια». Γιατί, κατά τα φαινόμενα, αυτό θα γίνει, αν η επόμενη κυβέρνηση έχει την ευχέρεια να αναθεωρήσει το άρθρο 16 μόνη της (με 151 ψήφους) και να φτιάξει τον εκτελεστικό νόμο όπως εκείνη γουστάρει. Όσοι, όμως, πιστεύουν στο ρυθμιστικό ρόλο του κράτους -και αυτόν δεν τον έχουν απεμπολήσει πουθενά, ακόμη και στις πλέον φιλελεύθερες και ιδιωτικοποιημένες χώρες- δεν συμφωνούν με αυτό που πάει να γίνει τώρα. Η συνταγματική απαγόρευση πρέπει να αρθεί, αλλά η ίδρυση μη κρατικών και ιδιωτικών πανεπιστημίων δεν πρέπει να είναι ανεξέλεγκτη. Διότι, αν είναι, όχι μόνο δεν θα συμβάλει στην αναβάθμιση της δημόσιας ανώτατης εκπαίδευσης, αλλά θα οδηγήσει συνολικά το χώρο σε υποβάθμιση. Αντίθετα, αν τεθούν αυστηροί όροι και προϋποθέσεις για τη δημιουργία νέων ιδιωτικών ιδρυμάτων, με παράλληλη προσπάθεια ενίσχυσης των υπαρχόντων, το αποτέλεσμα μπορεί να είναι ευεργετικό.

Σήμερα ακούμε μόνο διακηρύξεις. Δεν γνωρίζουμε τι θέλει να κάνει η Ν.Δ. Γνωρίζουμε μόνον ότι θέλει να δημιουργηθούν ιδιωτικά πανεπιστήμια. Δεν γνωρίζουμε, όμως, το πώς. Πιθανότατα ούτε η ίδια γνωρίζει. «Θα δει» στην επόμενη τετραετία, αν είναι ξανά κυβέρνηση. Γι' αυτό η ευθύνη του ΠΑΣΟΚ είναι διπλή. Ψηφίζοντας τώρα το άρθρο 16 μαζί με τη Ν.Δ., «πετυχαίνει» δύο κακά μαζί: Πρώτον, εξουσιοδοτεί εν λευκώ τη Ν.Δ. να κάνει ό,τι θέλει, αν ξανακερδίσει τις εκλογές. Και, δεύτερον, έρχεται σε αντίθεση με την εκλογική του βάση (πάντως, με σημαντικό μέρος της, αν όχι με το μεγαλύτερο).

Και για μεν το δεύτερο δεν μας πέφτει λόγος, ας αποφασίσουν ο πρόεδρος και τα στελέχη του πώς θα ξεπεράσουν αυτή την αντίθεση. Το πρώτο, όμως, αφορά όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από το ποιο κόμμα ψηφίζουν. Ακόμα και όσοι τάσσονται υπέρ της δημιουργίας ιδιωτικών πανεπιστημίων, πιστεύουμε ότι θέλουν αυτό να γίνει με προσοχή. Με όρους και κανόνες και όχι ανεξέλεγκτα. Με τη συναίνεση 180 βουλευτών από περισσότερα κόμματα και όχι με τους 151 του ενός. Να συναίνεσουν τότε που θα γράψουν και θα ψηφίσουν το άρθρο και το νόμο και όχι τώρα που δεν ξέρουν ούτε ποιος ούτε πώς θα τα γράψει.

karelias@enet.gr